

Izhaja

vsak četrtek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 4—
» Nemčijo . . . » 5—
» ostalo inozemstvo . » 6—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte in zahvale po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravništvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvó lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnohranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVI.

Celovec, 9. februarja 1917.

Št. 6.

Amerika prekine diplomatske zveze z Nemčijo.

Berolin, 6. februarja. Ameriški poslanik Mr. Gerard je včeraj popoldne zahteval svoje potne listine.

Spor med Združenimi državami in Nemčijo zavoljo vojske s podmorskimi čolni je dovedel z napovedjo vojskovanja s podmorskimi čolni v ostrejši obliki do razdora med obema državama. Predsednik Združenih držav je v svojem poročilu na kongres z ozirom na nemško naznanilo o vojskovanju s podmorskimi čolni z dne 31. jan. 1917 izjavil, da vladi Združenih držav ne preostane druga volitev, ki bi se dala združiti s častjo in ugledom države, kakor nastopiti pot, naznanjeno v noti 8. aprila 1916 za slučaj, če Nemčija ne neha načina svojega vojskovanja s podmorskimi čolni.

„Naročam torej Lansingu, da sporoči Bernstorffu, da so diplomatske zveze z Nemčijo prekinjene, da se ameriški poslanik v Berlinu takoj odpokliče in se Bernstorffu izroči potne listine.“

V nadaljnjem svojem poročilu pravi Wilson: Če bi ameriške ladje ali človeška življenja s kršenjem mednarodnega prava in zakonov človečnosti postale žrtve, bom prosil kongres za pooblastilo, da uporabim potrebna sredstva, da varujem naše mornarje in državljane pri njihovih mirnih in zakonitih podjetjih na odprtem morju. Manj ne morem storiti. Smatram za gotovo stvar, da bodo vse nevtralne države nastopile isto pot.

Ne želimo nobenega vojnega konflikta z nemško vlado.

Nemška in naša nota na nevtralece.

Nemčija in Avstro-Ogrska ste ponudili sovražnikom mir, ki ga je odklonil. Ker ste prisiljeni, da nadaljujete vojno z večjo silo, ste sklenili, da dne 1. februarja poostrite vojskovanje s podmorskimi čolni in v določenem okolišču okoli Angleške, Francoske in Italije ter v vzhodnem Sredozemskem morju vsak promet po morju onemogočite.

To ste obe vladi naznanili nevtralnim vladam in ta sklep utemeljili s tem, da le z večjo upo-

rabo vseh vojnih sredstev je mogoče vojsko skrajšati.

Po novi metodi bodo podmorski čolni potopili vsako ladjo, ki bo hotela v zaprte okolišče, neglede na to, ali je ladja nevtralna ali sovražna, ali prevaža vojni material ali kaj drugega. Tako upajo merodajni voditelji spraviti sovražnike v zagato in prisiliti k miru.

Izjava Nemcev.

Nemški državni kancelar je izjavil v seji glavnega odbora državnega zbora: „Izzvani smo na boj na zadnje. Izzivanje sprejmemo in bomo zmagali... Število naših podmorskih čolnov se je bistveno zvišalo... Nihče izmed nas si pred resnostjo koraka, ki ga napravljamo, ne bo zakrival oči.“

Feldmaršal Hindenburg je kancelarju pred malo dnevi opisal položaj:

„Naša fronta je na vseh straneh trdna. Povsod imamo potrebne rezerve. Čete so dobro razporejene in zaupajo. Celotni vojaški položaj pripušča, da sprejmemo vse posledice, ki bi jih imelo neomejeno vojskovanje s podmorskimi čolni.“

Iz tega je razvidno, da ste bili vladi pripravljeni na to, če stopi Amerika in sam Bog ve, kdo še, na sovražnikovo stran.

Grof Czernin pri Penfieldu.

Zunanji minister grof Czernin se je 4. t. m. z ameriškim poslanikom Penfieldom eno uro dolgo pogovarjal.

Amerika se pripravlja.

Amerika je vzela nemške trgovske in vojne ladje, ki so med vojsko pribežale v ameriška pristanišča. Ne ve se še zagotovo, ali jih je vzela in internirala nemške mornarje zato, da onemogoči njihov beg ali pa se jih polasti. V kongresu je bil stavljen predlog za najem posojila 500.000 dolarjev za pripravo armade in mornarice.

Prva ameriška ladja potopljena.

London. Ameriški parnik „Housataure“ je bil potopljen.

Koroškemu prebivalstvu.

Revnejši sloji v Celovcu in Beljaku občutijo posledice svetovne vojske v hujši meri kot drugi deli dežele, čemur se ni čuditi. Da se tem slojem kolikor mogoče olajša njihova beda, hočem izdati pastirski list, v katerem bom koroško ljudstvo prosil in pozval, da naj pošlje za te reveže na moj naslov ali prinese osebno kot prostovoljno miloščino (vbogajme) razna živila (mast, maslo, jajca, prekajeno meso, klobase, sir, zelje, krompir, repo, sadje, suho in sveže, bob, fižole, lečo, grah, žito in moko). — Živila naj se oddajo v knezoškofjski palači. Opozorim, da sem po dogovoru s c. kr. deželno vlado in s c. kr. armadnim poveljstvom poskrbel, da se ljudstvu ne bo delalo nikoder niti najmanjše zapreke ali sitnosti pri teh pošiljativah. Od zaplenjenih živil (žito in krompir) sme seveda vsakdo poslati nekoliko tega, kar so mu oblasti pustile za lastno porabo.

Za izvršitev nadrobnega dela sem imenoval (določil) poseben odbor. Ta knezoškofjski odbor bo stopil v stik z raznimi oblastmi in organizacijami v Celovcu in Beljaku, da se bodo mogla deliti darila brez ozira na versko ali strankarsko pripadnost onim revežem, ki so v resnici podpore najbolj potrebni.

Odbor nujno prosi, da vsi ljudski sloji po svojih močeh ustrežejo tej plemeniti prošnji in to delo krščanske ljubezni po svoji moči podpirajo. Celovec, začetkom februarja 1917.

Dr. Adam Hefter

knezoškof krški.

Kako je z vojsko.

Hud mraz in sneg ovirata na vzhodnem in zapadnem bojišču večje boje. Kljub temu so napadli Rusi pri Bekasu ob ogrski vzhodni meji, pa so naši sunek odbili. Sovražni oddelki so preizkušali proti našim postojankam južozapadno od Bržežanov, pa so bili s streljanjem pregnani. Kljub hudemu mrazu so Rusi tudi ob reki Aa večkrat napadli, pa so bili odbiti.

Podlistek.

Ksaver Meško:

Mati Elizabeta, reda sv. Uršule: Iz moje celice.

Kdo ne ljubi vijolic? Kako se jih razveselimo, kadar najdemo spomladi njih prve, ponižne, a tem bolj duhteče cvete. In ko že odcveto po brdih in robih, a naletimo še kje v kakem skritem zavetju na tisti mali, skromni, a tako lepi cvet, s kako radostjo, z nekako pobožnostjo ga utrgamo in si ga pripnemo na prsi!

Duhteč, krasen šopek vijolic nam je podala te dni, sredi najhujše zime in sredi žalostnega bojnega meteža, skromna redovnica, skrita kakor ponižna vijolica za zidovi uršulinskega samostana ljubljanskega, mati Elizabeta, od Boga blagoslovljena pesnica. Kdo, ki si je ohranil ob razni moderni težko prebavljivi ali neprebavljivi pesniški hrani še nekoliko nepokvarjen čut in ima vsaj še napol nepokvarjeno srce, ne bi bil vesel teh duhtečih cvetk? Res, Zupančičeve niso, prej bi bila pesnica v sorodu s Silvinom Sardenkom. A dasi jim manjka drzni polet Zupančičeve lirike, so vendar polne tako tople iskrenosti in tako globoke, neprisljane in neiskane občutenosti, da bralca primejo z veliko močjo.

Ne bom podajal tukaj analize posameznih pesmi — političen tednik ni tudi pravo torišče

za to — naj navedem le kaka dva, tri zglede. Tisto „Tebi, Marija!“ (str. 75), ki se mi zdi izmed najlepših izlivov te bogoljubne pesniške duše, te velike častilke in slavlilke Marijine:

O, da imela bi hribe zlata,
krono izkujem Kraljici srca,
tebi Marija!

O, da imela bi solnce v rokah,
prvi ga nesem v hvaležnih solzah
tebi, Marija!

O, da natrosi mi zvezdic nebo,
moje roke iz njih venec spleto
tebi, Marija!

O, da imela bi src milijon,
vse bi prinesla pred majniški tron
tebi, Marija!

Ali: Pogledala sem v tvoje oko...

Nekoč sem pogledala v tvoje oko,
globoko je bilo kot južno nebo.

In čisto, odkrito kot potok gorā
in jasno in žarno kot ogenj zvezdā.

In limbarji beli so cveli na dnu,
in raj je odseval iz morja miru.

O dete, o dete, bojim se za te,
zaklad tvoj bi skrila, da svet zanj ne zve.

Kot kerub bi čuvala tvoje oko,
ker limbarji beli le enkrat cveto.

Ali: Moj grob.

Kje mi boste grob izkopali,
ko zastane moje srce?
Kje mi boste rušo rahljali,
ko Gospod pošlje po me?

Kje mi boste grob izkopali,
kam spremili ob joku zvonov?
Kam pozdrav mi zadnji poslali?
Kje kropil me bo Vaš blagoslov?

Kje mi boste grob izkopali?
Zelja ena mi v srcu gori:
da bi ob cerkvi grob mi izbrali,
blizu oltarja najslaje se spi.

Izzvene pa vsa lepa, skladna čustva pobožne pesnice v globoko „Prošnjo“, krasno pričo, kako visoko ceni pesnica svoje pesniško zvanje, kako hvaležna je za ta veliki dar božji.

Kako naj te zahvalim, Jezus moj?
Globoko dušo ti si ustvaril meni,
globoko dušo, ki je žejna sreče,
lepote žejna — dal si pesmi glas.

Če pride hip, če strunam le en zvok
izvabim kdaj za svet in ne za te:
iztrgaj, prosim, liro mi iz rok,
raztrgaj strune, v moj jih vrzi grob,
molče naj z mano do vstajenja dne!

Knjiga je res vredna, da jo Slovenci in posebno Slovenke bero! Dobiva se v uršulinskem samostanu v Ljubljani.

Kljub mrazu so tudi na francoskem bojišču po bobnečem ognju napadali Angleži severno ož Ancre. Le pri bregu reke so vdrl v nemške jarke, pa so večino pridobljenega ozemlja zopet izgubili. Lastna poizvedovanja so bila uspešna.

Italijanski letalci so brez posebne škode obstreljevali Nabrežino. Dne 4. je oddelek 30. lov. bat. vdrl v sovražno postojanko zapadno od prelaza Plöcken in ujel 1 oficirja in 28 mož ter zaplenil eno strojno puško, eno metalo za mine in več pušk. Sicer ni nobene izpremembe kakor tudi ne na macedonskem bojišču.

Dnevne vesti.

Deželni odbori pri cesarju. Dne 31. januarja je cesar sprejel poklonitvena odposlanstva avstrijskih kronovin. Koroško in Štajersko sta zastopala deželna odbora koroški in štajerski, Kranjsko pa posebno odposlanstvo. Odposlanci koroške dežele so bili Njega ekselencija deželni glavar baron pl. Aichelburg-Labia in deželni odborniki Hönlinger, dr. Jožef Lemisch, dvorni svetnik Winkler in vitez pl. Burger. Deželni glavar je imel na cesarja nagovor, v katerem je povdarjal staro zvestobo Korošcev do habsburške vladarske hiše in junaških činov sinov koroške dežele in koroških prostovoljnih strelcev v tej vojski. Tudi v zaledju bodo vsi tudi zanaprej veselo doprinali hude žrtve. V imenu vseh Korošcev se pokloni Nj. Veličanstvu. Cesar se je izrazil, da s pravim zadovoljstvom sprejme poklonitev zveste vojvodine Koroške, katere vzgledna požrtvovalnost v tej vojski zasluži vse njegovo priznanje. S ponosnim zadoščenjem se spominja junaških činov slavni koroških polkov. Veselilo ga je, da je imel priložnost, spoznati lepo koroško deželo in sprejeti brez števila dokazov zvestobe in prosi, da sporoči vrlim Korošcem cesarski pozdrav. — Zastopnikom kranjske dežele je cesar ob koncu svojega odgovora odgovoril slovensko: „Naj Bog ohrani Mojo zvesto, ljubo kranjsko deželo.“ Tudi v pogovoru s posamezniki je vpeljal tuptam kako slovensko besedo. Tudi odgovor na štajerski deželni odbor je končal cesar slovensko rekoč: „... in izročite njim (Štajercem) Moje najmilostnejše posdrave.“ Slovenskega deželnega odbornika štajerskega je vprašal cesar: „Kateri volilni okraj zastopate?“ Dr. Verstovšek: „Veličanstvo, slovenjegraški okraj na Spodnjem Štajerskem.“ Cesar: „Tam bivajo Slovenci.“ Ko dr. Verstovšek to potrdi, pravi cesar: „Ste Vi tudi Slovenec?“ Dr. Verstovšek: „Da, Veličanstvo!“ Cesar: „To ljudstvo je dobro in pobožno ter požrtvovalno!“

Slovenci pri cesarju. Iz vseh dežel, kjer prebivajo Slovenci, so se poklonili cesarju na Dunaju tudi zastopniki Slovencev razen iz Koroškega. V odposlanstvu iz Kranjske so bili med mnogostevilnimi zastopniki štirje Nemci, celo kočevski župan Loy, čeravno je na Kranjskem samo 5 % nemškega prebivalstva. Koroškim Slovincem, ki tvorimo eno tretjino prebivalstva v deželi, se ni dala priložnost, da bi mogli dati Nj. Veličanstvu izraza neomahljive zvestobe in najgloblje spoštljivosti in udanosti vseh slovenskih sinov Koroške. Tej naši srčni želji bi se bilo pač po kranjskem vzorcu lahko ustreglo. To je dokaz za vso našo mizerijo!

Duhovniške vesti. Na župnijo Melviče je prezentiran tamošnji provizor vlč. g. Lovro Božič. Vlč. g. Izidor Billek, župnik v Meiseldingu, je stopil v pokoj.

Za dež.-br. rač. nadoficijala je bil povišan koroški rojak Matej Arneiz. Že prej je bil dvakrat odlikovan in sicer z zlatim zaslužnim križcem in z ministrsko pohvalo z dekretom.

Zopet eden iz naših vrst. Dne 3. t. m. je preminil v deželni bolnišnici v Celovcu četovodja Ivan Čarf, doma iz Velikoveca iz znane rodoljubne Čarfove družine. Pobralla ga je zavratna jetika. Ob izbruhu vojne so se zavoljo njegovega narodnega mišljenja zadirali vanj ljudje, ki še zdaj stražijo peč v varnem zaledju. Ko je Čarf odšel na branje koroške dežele, je utihnilo zoper njega bevskanje, ker se je na bojišču tako odlikoval, da je obrnil naše pozornost najvišjih oseb. Bil je nevarno ranjen, v glavo in dvakrat v ramo. Sam prestolonaslednik, sedanji cesar, je zaukazal, da so ga prepeljali na njegov dom, zdraviti se. Bil je odlikovan z veliko srebrno svetinjo in pozneje za posebne zasluge v pisarni z železnim zaslužnim križcem. Bil je v boju ravnotako hraber kakor ljubezniv v občevarstvu, navdušen patriot in navdušen, odločen Slovenec. Stal je povsod v naših bojnih vrstah. Sedaj ga pokriva mrzla ruša, a ena se njemu je želja spolnila, v zemlji domači da truplo leži. Njegovi zemski ostanki so bili 6. t. m. prepeljani v Velikovec. Počivaj v miru, blagi mladenič! Velugledni Čarfovi rodbini naše iskreno sožalje!

Prebiranje v letu 1899. rojenih črnovojniških zavezancev se vrši na Koroškem v času

od 8. do 22. februarja 1917 in sicer: Za politični okraj Šmohor v Šmohorju dne 8. februarja, za politični okraj Beljak v Beljaku dne 9., 10. in 11. februarja, za politični okraj Špital v Špitalu dne 12. in 13. februarja, za mesto Celovec v Celovcu dne 14. februarja, za sodne okraje Celovec in Borovlje političnega okraja celovška okolica v Celovcu dne 15. februarja, za sodni okraj Trg v Trgu dne 16. februarja, za politični okraj Št. Vid v Št. Vidu dne 17. februarja in v Brežah dne 18. februarja, za politični okraj Velikovec v Velikovecu dne 19. in 20. februarja in za politični okraj Volšperk v Volšperku dne 21. in 22. februarja.

Novo splošno prebiranje rojstnih letnikov 1891 do vstevši 1872. Črnovojniški zavezanci rojstnih letnikov 1891 do 1872 se kličejo k zopetnemu prebiranju. K prebiranju morajo priti vsi v imenovanih letih rojeni (avstrijski in ogrski državljani in ki ne morejo dokazati tujega državljanstva); tudi tisti, ki so bili pri prezentiranju ali pozneje kot nesposobni zopet odpuščeni. K prebiranju ni treba priti tistim, ki so črnovojniške službe oproščeni, tistim, ki so bili po 30. nov. 1916 superarbitrirani, potem takim, ki jim manjka roka, noga, na obeh očesih oslepelim, gluhomim, bebecem, od sodišča za slaboumne ali blazne spoznanim, ako je pri prebiranju kak dokaz o teh napakah na razpolago. Padavični (epileptični) morajo k prebiranju. Vsi, ki morajo k prebiranju, se morajo najdalje do 15. svečana zgledati pri občinskem uradu svojega bivališča. Prebiranja bodo od 3. do 28. marca.

Po poteku oprostitev od vojaške službe k vojakom. Opozarja se: Brambni zavezanci, ki so vojaške ali črnovojniške službe oproščeni ali ki so vsled nove prošnje za oproščanje dobili dovoljenje, da smejo na rešitev te prošnje čakati v svoji civilni službi, morajo takoj po poteku dovoljenega roka za oprostitev ali za čakanje ali ko je bilo naznanjeno, da je prošnja odbita, k svojemu pristojnemu dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu, ne da bi čakali na kak poseben vpoklic; to pa zato, ker se tako na podlagi razglasa o splošni mobilizaciji kakor na podlagi posebnih, za njihove vrstnike izdanih vpoklicnih razglasov smatrajo za vpoklicane. Ravnotako brez posebnega vpoklicnega povelja morajo v vojaško službo in se morajo pri svojem pristojnem poveljstvu javiti tisti, ki so bili za gotov obrat, podjetje itd. oproščeni, ako izstopijo iz svoje službe ali dela ali so od svojega mesta odpuščeni. Da uredijo svoje osebne zadeve, se jim more v obeh slučajih dovoliti rok 48 ur. Kdor bi ne šel k vojakom, bo po obstoječih zakonih strogo kaznovan.

Prostovoljni strelci ohranijo svoje podčastniške šarže, ako vstopijo v armado, če so si svoje šarže pridobili na bojišču. Podčastnikom, ki niso dobili svojih šarž na fronti, se smejo šarže priznati, če je to v interesu (na korist) službe; če je dotična oseba sposobna za tako šaržo in če podčastniki skupne armade in domobranstva, ki so si na fronti pridobili šarže, s tem niso zastavljeni; nadalje se smejo pustiti šarže, če so dotične osebe služile v prostovoljni formaciji in morda prej v armadi ali pri domobranstvu skupno sledeč čas: Poddesetnik 9 mesecev, desetnik (korporal) 12 mesecev, četovodja 18 mesecev, feldvebej 3½ leta. Če to ni, se sme priznati le šarža, odgovarjajoča službenemu času. (Odl. voj. min. z dne 7. 1. 1917, odd. 2 št. 34226/18.)

Odstranitev pečatov pri mlinih. Prepovedano je bilo mleti žito na mlinih za plačo, mutnih, domačih mlinih in mlinih za zdrob in so bili pri izvršitvi te prepovedi uradno zapečateni mlini, ki niso bili pripuščeni za mlenje. Nekateri mlinarji so šli preko teh odredb, so uradne pečate samolastno odstranili in potem na svojih mlinih mleli. Bili so naznanjeni od orožnikov, ki nadzorujejo zaporo mlinov. Za to samovoljno ravnanje so se menda posestniki mlinov odločili, meneč morda, da ne bodo zato strogo kaznovani. To mnenje je napačno in je pred takim mnenjem svariti. Kdor melje v mlinu, za katerega politična oblast ni dala dovoljenja, se najprej lahko od politične oblasti kaznuje z denarno globo do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev. Kdor pa razentega še od oblasti pritrjevi pečat samolastno odstrani, da bi kljub prepovedi mlel, je pred sodiščem kazniv zavoljo odstranitve pečata tudi po § 316 kaz. zak. in mora biti v slučaju izreka krivde kaznovan z zaporom. Po drugem kazenskem odstavku § 316 kaz. zak., ki določa strog zapor od enega do šest mesecev, je kazniv, in sodnik more tudi ob najbolj milem postopanju izpremeniti strogo kazno z zapore le v navadni zapor. Pred kratkim je tudi bil obsojen neki posestnik mlina zavoljo take odstranitve pečata kljub izrednemu olajšanju kazni v večdnevni zapor.

Kot izkupiček za razglednice vprid vojnovdovskega in sirotinskega zaklada je vposlal ravnatelj samostanske gimnazije v Št. Pavlu, dr. Rikard Strelli, znesek 354 K.

Jadranska banka. Upravni svet Jadranske banke je sklenil v svoji seji dne 29. m. m. sklicati dne 18. t. m. izredni občni zbor na Dunaju, na katerem bo stavljen predlog za povišanje delniške glavnice. Tozadevno dovoljenje kompetentnih oblasti je dospelo. Dejstvo ugodnega razvoja banke je dalo povod k temu povišanju delniške glavnice. Za popolen uspeh nove emisije jamčijo splošne razmere.

Prošnja za že rabljene steklenice. Za potrebne poizkušnje mleka, če je sveže in nepokvarjeno, potrebujejo skoro po vseh občinah na deželi po Koroškem zbirati četrtlitrne steklenice, ki se sedaj v trgovinah težko dobijo. Mlekarski urad se obrača torej na vse celovške hišne gospodinjke, da dajo mlekarskemu uradu na razpolago take steklenice, vseeno kake oblike, za ceno 10 vinarjev za kos. Steklenice naj se oddajo pri mlekarskem uradu, Museumgasse 5, ali pri tvrdkah: Magda Kaiser, Fröhlichova ul. 33, Marija Raßler, v Stauderjevi hiši, Avgust Peter, Fleischbankgasse 10, Josipina Spiegel, Vetrinjsko obmestje 2, Marija Rösch, Št. Vidska cesta 12, F. Appe, Beljaška cesta 19—21, ki so volje sprejemati steklenice.

Naznanilo slovenskim čebelarjem in drugim. V zadnji, 5. številki „Mira“ je brati na 19. strani naznanilo, da ima dne 11. svečana neko „Podjunsko čebelarsko društvo“ v Pliberku svoj občni zbor, na katerem bi imel predavati čebelarjem in invalidom neki „čebelarski mojster“. — „Slovensko čebelarsko društvo za Koroško“ naznanja k temu, da istemu o kakem „Podjunske čebelarskem društvu“ ni nič znanega, da v dotičnem naznanilu kot „tačasni načelnik podpisani Schmiedhofer ni načelnik nobene podružnice „Sl. čeb. društva za Koroško“, ter da Schmiedhofer ni niti njega direktni ud, niti ud kake podružnice. Slovensko čebelarsko društvo za Koroško.

Letno poročilo bolnišnice Usmiljenih bratov v Št. Vidu ob Glini izkazuje v letu 1916 sledeče številke: Od 1522 bolnikov je bilo odpuščenih ozdravljenih 1220, zboljšanih 285, neozdravljenih 7, umrlo jih je 10. Operacij je bilo izvršenih 334; 291 jih je ozdravilo, 41 se je zboljšalo, umrla sta dva. Po stanovih je bilo sprejetih 1206 vojakov, 154 vojaških in črnovojniških delavcev, 48 hlapcev, 21 posestnikov in posestniških sinov, 15 učencev, 11 redovnikov, duhovnikov, 9 obrtnikov, 5 tovarniških delavcev, 5 dninarjev, 5 otrok, 4 zasebniki, 4 železničarji, 3 slugi, 3 pomočniki, 3 drvarji, 2 pastirja, 2 voznika, 2 vajenca in razni drugi. Po veri je bilo rimsko-katolikov 1192, grško-katolikov 73, grško-orientalcev 137, protestantov 45, mohamedancev 45, izraelcev 25. Bolnišnica je tačas rezervna bolnišnica Rdečega križa.

Šmarjeta nad Pliberkom. Predzadnji četrtek, 25. prosinca, smo spremili k zadnjemu počitku častitljivega starca naših gor: dobrega Gutovnikovega očeta in tasta šmarj. in prevaljsk. cerkvenima ključarjema. Zvesti in dobri hlapec Gospodov so bili rajni dolgo dobo 88 let — tako so rekli na grobu č. g. Hornböck — ki so izkazovali Bogu in božjim rečem vsikdar svoje najvišje spoštovanje, svojim bližnjim na pomoč prihajali v krščanski ljubezni in svoje vsakdanje delo izvrševali z vso resnostjo moža, ki ne dela samo radi tega, da se preživi. Nenavadno slovesno za naše hribe so jih pokopali trije duhovni, domača dva gg. kaplana in preč. g. župnik Hornböck. Počivajte mirno, dobri oče, neizbrisljivo ostanete v našem spominu!

Apache. V predzadnji številki cenj. „Mira“ je tožil neki dopisnik, da morajo hoditi ljudje (ženske) po tri-štiri, petkrat iz Apač v Galicijo, preden dobijo nekaj moke. To še ni nič! Imenujem vam lahko žensko, ki je morala hoditi strmo in obenem grdo (sneženo in deževno) pot sedemkrat, preden je dobila osem kil drage moke za se in družino. Ker je treba za eno pot pol dneva, hodila je torej za osem kil moke več kot pol tedna. Tako se pravi služiti pri nas kruh! Aprovizacija ni potrebna samo za Velikovec, ampak ravnotako za nas nič slabše hribovske državljane!

Št. Jurij na Vinogradih. (Zvonovi in vodovod.) Dne 14. jan. so domači gospod predpoldne v Mal. Št. Vidu, popoldne pa v Št. Juriju oznanili, da bodo zapeli danes zvonovi v slovo. Marsikateri je zrl s solznimi očmi zlasti v Št. Juriju proti linam, iz katerih se je zaslislalo milo donečo bronasto petje: „Z Bogom!“ Na god svetega Antona so jih odpeljali. Naše vrle cerkvene pevke, pd. Fišerjeve šivilje, so jih ovenčale za zadnjo pot in jih kljub skrajno slabemu vremenu spremljale nekaj časa; ostala dva zvana pa sta dolgo časa glasno tožila za odhajajočimi tovariši. Težko smo se ločili od teh lepo vbranih zvonov, a upamo, da žrtev, katero smo tudi mi z drugimi doprinesli, ne bode zaman. — Druga novica je, da je Št. Jurij vendar le prišel do zelo nujno potrebne pitne vode, katere je dosedaj pogrešal. Vodovod, kateri se je napravil s pomočjo vjetnikov, je imel vedno dosti nasprotnikov, a ko je

začela iti zadeva v klasje, je dobil vodovod še enega novega nasprotnika, kateri pa je dobre vode ravno tako potreben, kakor drugi Sentjurčani. Po vztrajnosti domačega gospoda provizorja, ki ni štel ne truda ne potov, smo kljub tolikim nasprotovanjem le prišli do zaželenega cilja.

Djekše. (Naši zvonovi.) Prvi mesec novega leta nam je prinesel tri prav žalostne dneve. Na praznik sv. Treh kraljev je pridiga „Slovo od zvonov“ razlila globoko žalost po vsem našem kraju. Dne 26. jan. so se opoldne nenadoma oglašili vsi zvonovi. Zvonovi so se od nas poslavljali. Zvonovi so jokali in mi smo se solzili. Zvonovi so narekovali svoj testament in mi smo si ga pisali globoko v svoje srce. Zadnji opomin naših ljubih prijateljev, poslavljajočih se zvonov, hočemo vsikdar vestno izpolnjevati, in ta je: „1. Ne pozabite nikdar, koliko je vreden ljubi mir. Varujte se vsega sovraštva. Ogibljite se vsakega, ki bi hotel v teh krajih nemir sejati. 2. Poslušajte radi naše ostale brate, še tri zvonove. Ubogajte jih vsi, kadar vas kličejo k molitvi ali vabijo v cerkev!“ V sredo, dne 31. jan., so na trgu pred cerkvijo zvonovi prejeli zadnji blagoslov. Z molitvijo in s petjem lepe poslovilne pesmice smo se od njih poslovili. V več hišah so odhajajočim zvonovom napravili lepe krasne vence in šopke. Na belem traku se je blestel zlati napis: „Oj, z Bogom idite — nam mir prinesite!“ Lepo okrašene, cele in nepoškodovane, so zvonove odpeljali na dvojnih sanah proti Velikovu. Odpeljali so naše veselje; iztrgali so srce naši župniji. Župnijska cerkev na Djekšah je imela v celi deželi najlepše zvonjenje osmih krasno donečih zvonov. Oddali smo pet zvonov, in sicer: 1. Veliki zvon, 2200 kg, star 46 let. 2. Stari zvon brez letnice, težek 400 kg. Ta zvon je bil že malo poškodovan, in ker je bil prvotno v podružni cerkvi v našem Šmihelu, ni prav soglašal tukaj z nobenim drugim zvonom. 3. 250 kg in 4. 170 kg. Ta dva zvona sta bila v Celovcu leta 1830. Oskrbeli so ta zvona takratni župnik g. Franc Paulič ter cerkvena ključarja Ignac Pečarnik in Valentin Lippe. 5. Najmanjši zvon, imenovan „Nežica“, težek 30 kg. Vlit je bil ta zvon tudi v Celovcu l. 1838. Ostali so nam še trije lepi častitljivi zvonovi. Še vseeno imamo na Djekšah v celi dekaniji največji zvon. Ves čas, kar so naše zvonove peljali skozi vovbrško župnijo, so jim v slovo peli sosedni, lepo vbrani zvonovi v Vovbrah. Potem so ti za nekaj časa utihnili, a se zopet oglašili. Zapeli so si sami mrtvaško pesem.

Žitaravas. Tukajšnje kat. slov. izobraževalno društvo „Trta“ priredi v nedeljo, dne 18. februarja t. l., v Društvenem domu v Žitarivasi igro „Dve materi“. Vstopnina 50 vin. za osebo. Začetek ob 8. uri. Ves čisti dobiček je namenjen koroškimi oslepelim vojakom, zato pričakujejo obilne udeležbe prireditelji.

Potres.

Dne 29. januarja ob četrta na 10. uro so ponekod na Koroškem čutili lahen potres. Bilo nam je prizanešeno, tem huje pa so ga čutili v Brežicah na Štajerskem in v Krški vasi pri Krškem na Kranjskem. V Brežicah kakor v Krški vasi so hiše tako poškodovane, da so jih morali ljudje zapustiti. Mrtvi ste soproga okrajnega glavarja in nadučiteljeva vdova Ana Voglar. Sreča je bila, da se po prvih močnih sunkih potres ni hitro obnovil. Nekaj ljudi je zbežalo v okolico, za večino pa so napravili na prostem vojaške šotore in kuhinje. Južna železnica je takoj dala na razpolago prazne železniške vozove, ki so stali na kolodvoru. Ker jih je bilo premalo, so poslali iz Zidanega mosta še 200 drugih železniških voz, večinoma živinskih, v katerih se lahko kuri.

Po dnevni so bili trije močni sunki, ponoči nato pa vsako uro, posebno še ob 6. uri zjutraj. Tudi v torek in sredo so se sunki ponavljali. Vseh skupaj jih je bilo nad 30. Središče potresa je bilo v Brežicah, v Čatežu in Dobovi. Potres je do polovice porušil vsa poslopja in vse cerkve. Očividci pravijo, da je bil potres hujši kakor ljubljanski l. 1895.

Še hujše kakor v Brežicah je razsajal potres v Krški vasi. Tam je potres zasul dva fanta. Rešilec se je posrečilo potegniti obadva živa izpod razvalin. Poškodovana sta oba, eden hudo.

Potres je tudi v Krškem zahteval eno človeško žrtev. 60letna vdova Uršula Arh je prala ob Savi, ko je prišel prvi sunek. Ali je bil sunek tako močan ali pa se je tako prestrašila, reva je padla v Savo in izginila v valovih.

Dne 2. t. m. se je pripeljal po naročilu Nj. Veličanstva v Brežice Nj. c. in kr. visokost nadvojvoda Maks. Nato se je odpeljal v Krško vas in na Čatež. Nadvojvoda je izročil za ponesrečence v Krški vasi in na Čatežu 7500 K. Vodja okrajnega glavarstva Svetec in oba župana so prosili nadvojvodo, naj izroči na Najvišje mesto iskreno zahvalo prebivalstva za iskreno sočutje, katero je pokazal cesar s tem, da je odposlal svojega ravnokar iz nemškega glavnega stana došlega brata v ponesrečene kraje.

Pod plazom.

Korporal Polde Riedl piše svoji sestri v Podkraj pri Pliberku:

Dopoldne dne 17. prosinca mi bo ostalo večno v spominu. Da izpolnim povelje, sem šel z nekim tovarišem popravljat pretrgano zvezo na najnevarnejši kraj naše pozicije. Bila je gosta megla in snežilo je močno. Uprav sva bila pri delu, ko zaslišiva klic: „Plaz pride!“ Skusila sva priti na varno, a prepozno. Plaz je naju zagrabil in čutil sem, kako me je vrglo na hrbet in drvilo z neznanško hitrico naprej. Naenkrat me vrže v neko globino na obraz, z glavo navzdol, in obstal sem; čutil sem pritisk, ki me je stisnil od vseh strani, tako da nisem mogel več z mezinco geniti. Čutil sem grozno težo na sebi in slišal bučanje plaza čez me. Bil sem brez zraka, živ pokopan, in spomnil sem se še enkrat na ljubi dom. Občutkov nesreče, v kateri sem se nahajal, ti pa ne morem z besedami opisati. Prepričan sem bil, da bom stal v kratkem pred sodnim stolom, in iz prs se mi je izvil marsikak glasen klic na Majko božjo. Potem se mi je storilo od bolečin v prsih, ker nisem imel zraka, temno pred očmi, in nezavest me je rešila nadaljnih muk tega groznega položaja. Sanjal sem, da slišim človeške glasove, in ko se prebudim, drgalo me je s snegom kakih osem oseb na postaji Rdečega križa. — Tovariša, ki je bil z menoj, je odneslo kakih tisoč korakov dalje, kjer je obležal z zlomljeno nogo in roko na površju. Klical je na pomoč in na klice je dospel gor rešilni oddelek. Povedal jim je, da sem jaz zasul, toda kje, to Bog ve. Velikanski plaz je obstal na precejšnji ravnini. Začeli so kopati par tisoč korakov od mene, tam, kjer je pustilo tovariša. Moje slabotne klice na Mater božjo pa je slišal eden, ki je bil očividec tega prizora iz zgornjih pozicij. Toda vedel ni, odkod ti klici. Klical je torej reševalni oddelek gori, kjer je ostala vedno še grozna nevarnost pred novimi plazovi. Nadporočnik, ki je bil z reševalnim oddelkom, je torej zaukazal kopati gori; kopali so, a zastoj. Že so odhajali na drug kraj, kar pravi eden: „Moram pomeriti, kako globoko je tukaj sneg,“ in nato zasadi dolgi rešilni drog na tem mestu, kjer so kopali v sneg, in ko pogleda drugi v narejeno luknjo, vidi globoko notri kos obleke. — Vidiš, ljuba sestra, poldrugo uro, kar sem ležal pod snegom, me je Marija ohranila pri življenju, brez zraka, v nezvesti, pripeljala je tako čudežno ljudi na ono mesto, kjer sem bil, kar bi se nobenemu v sanjah ne zdelo mogoče. Obvarovala me je vseh telesnih poškodb, in tako sem okreval v dveh dneh in sem danes zopet na starem mestu. Iz velike hvaležnosti do Majke božje te prosim, daj iz moje imovine za eno mašo v Pliberku in reci, da prosim, da bi jo darovali pri Marijinem oltarju. Ko bi njena pomoč prišla le par minut pozneje, bi danes ne pisal več tega pisma. Prosim, izpolni mi to prošnjo. Srčne pozdrave Tvoj brat Polde.

Koroški gospodar.

Prisilno pridelovanje.

Da bi bila zagotovljena ljudska prehrana, je bilo že leta 1915 zaukazano, da se mora vsak nekoliko poraben kraj obdelati in obsejati. V mestih in blizu mest in industrijskih krajev se je marsikaj v tem oziru storilo. Znani pa so tudi slučaji, da so se smreke nanovo zasejale, kjer bi bili ljudje radi živež pridelovali. Na deželi pa se v tem pogledu ni veliko zgodilo. Gotovo ne iz nemarnosti, ampak le zavoljo pomanjkanja delavnih moči, človeških in živalskih, nekaj tudi zavoljo pomanjkanja gnoj in primerne semena. Poznam kmeta, ki je vse izoral, pa nič vsejal, ker semena ni dobil, ko denarja ni bilo. Tako še trave ni bilo. V moji bližini ste dve kmetiji, ki bi lahko imeli skupaj do dvajset glav živine, pa imajo eno kravo in enega mršavega konja. Na Ogrskem je baje posebno veliko zemlje ostalo neobdelane.

Dejstvo, da so cene poljskim pridelkom tako nizke in v tako kričočem nesoglasju med seboj, posebno pa še z izdelki iz njih — moka, jeglič, močna krmila — res ne da vspodbude kmetu, ali bolje rečeno kmetici, da bi v prihodnje več sejala. Nevarno pa je za ljudsko prehrano, da se bodo na deželi začeli pečati s takimi pridelki, ki niso pod zaporo in ki obljublajo večji izkupiček. Le patriotizem navajati v izpodbudo za obdelovanje zemlje in pridelovanje tistih reči, ki so za ljudsko prehrano najbolj potrebne, pač ne zadostuje, saj tudi vojaški liferanti, „žitno-prometni zavod“ in „vnovčevalnice živine“ ne delajo iz zgolj patriotizma, akoravno bi imeli ti veliko bolj vzrok, ker so zaradi tega večinoma oproščeni od vojaške službe z orožjem. Skoraj vsak kmet pravi: „Noč in dan bi delal in sam krmpir jedel, ko bi smel doma biti.“ Tudi bi zaslužil kmet vsaj toliko zaščite, da bi ne smel vsak mestni postopač brusiti ob

njem svojega jezika in ga nazivati za oderuha. Če je v mestih trdo za hrano, tega ni kmet kriv. Skoraj vsak kmet se čudi, kadar pripelje žito v skladišče in pravi, da še v svojem življenju ni videl toliko žita, kot ga je tam. Gotovo, da je pomanjkanje vozov za prevažanje, da mogoče tudi mlini ne utegnejo, a temu ni kmet kriv. Mogoče se v tem oziru sedaj kaj spremeni. Da je zginilo blago, živež s trga, ni kmet kriv, ker on ga ne sme na trg postaviti. Kar bi pa smel, se mu ne izplača, čeravno je drago, mogoče celo predrago, in tudi nima časa za to. Kdo pa bode kakih 20 jajc vozil v mesto in ves dan s konjem zamudil. To tudi pri teh cenah za jajca ne gre. Prej pa je vsemogoče stvari peljal, da je bilo vredno, doma pa je bilo še dovolj ljudi.

Nekaj resnice je tudi na tem, da se kmetje branijo žito „žitno-prometnemu uradu“ prodajati. Niso vselej cene krive, ni vselej pomanjkanje krivo, ker znano je mnogo slučajev, da kmet da svojemu sosedu ali ubogemu meščanu skrivaj to in ono, kar bi po postavi ne smel, se poda v nevarnost, da bo močno kaznovan. Celo za nižjo ceno prodaja, kot mu plača „žitno-prometni zavod“. Je nekaj čustva ljubezni do ubogega trpina v tem, mnogoteri pa tudi misli, to pride res človeku v prid, ki potrebuje, in ne predrago. Po dosedanji postavi ureditvi pa kmet toži, da je, če prodajne cene gleda, ogoljufan, ogoljufanega pa se vidi in smatra meščan in delavec, „žitno-prometni zavod“ pa toži o „milijonskih izgubah“. Zraven pa se povsod čuje o nekih „fondih“, kateri naj pospešujejo „špartansko“ prehrano vseh v ljudskih kuhinjah in tako posamezniku vzamejo vso samostojnost odločitve celo o hrani in obleki. Ali bode tako izgledal državni socializem?

Obstoji nekoliko nevarnosti, da se kmečka produkcija obrne na panoge, ki bi znale ljudsko prehrano ogroziti, pa jasno se mora tudi povedati, da se dosedaj še nihče ni prav pobrigal, da bi ljudem povedal in raztolmačil, kaj je najbolj potrebno sejati. Ko bi se bilo to jasno povedalo in bi bila potem ta potreba našla izraza v cenah, pri res dobri volji kmetov bi se dosegel uspeh. Pri sedanjem viharju novih odredb pa se sam Bog ne spozna več. Ob enem pa se še prav slabo skrbi za njih razglašanje. Samo velik plakat ne zadoštuje, četudi je še v tako kričoč barvi. Na marsikateri hiši že izgleda kot za časa „Buffalo Billa“. Vse polno plakatov, da človek ne ve, kateri je nov, kateri star, kateri še velja in kateri nič več. V tem oziru skrbi dobro c. kr. kranjska kmetijska družba, ki objavlja vse tozadevne odredbe v „Kmetovalcu“, in njega urednik pravi, da so celo važnejše kot marsikateri recept. Koliko pa je hiš, ki sploh kaj berejo? In zakaj ne?

Z odredbo ljudem zapovedati, kaj morajo sejati, kaj pridelovati, se bode težko kaj dalo doseči, ker za uspeh te ali one setve je predpogoj pripravnost zemlje, pripravnost semena, sposobnost obdelovalca. Za fabrike je mogoč ukaz, ki spravi vse v en tir, ker te se lahko več ali manj prilagodijo enemu vzorcu. Pri kmetiji pa obče veljavnega vzorca ni in ne more biti, ker zemlja ni delo človeških rok, da bi bila vsa po enem „muštru“, ampak vsak kos zemlje ima svoje posebnosti in le poznanje vseh teh posebnosti bi moglo biti podlaga siljenju, kaj se naj seje in prideluje, drugače pa zna biti siljenje od zgoraj vzrok nešteti napak. Kmet pa, ki bo videl vsak dan, da je to kar dela, nespametno, ne more imeti potem še veselja truditi se, ko vidi, da je vse zaman. Le človek, ki pozna svoj kos zemlje, ve, kaj rodi in kaj naj seje na njega.

Navadno pa je zemlja za več vrst pridelkov pripravna, kar pa le kmet ve, in če bi mu kdo jasno povedal, to je za ljudsko prehrano najbolj potrebno, to pride za tem in tako naprej, in bi obenem ta vrsta najpotrebnejših reči do najmanj potrebnih našla tudi izraza v cenah, bi pač moral neumen kmet biti, ki bi tega ne upošteval, in zraven bi ga zadel opravičen občutek, da mu manjka potrebne ljubezni do domovine. Tudi oddaja semen za potrebna živila za nižjo ceno kot pa za manj potrebna bi pospeševala uravnovo pridelovanja po potrebi skupnosti.

Zadružna zveza v Ljubljani je štela koncem leta 1915 skupaj 585 članic. Od teh je bilo hranilnic in posojilnic 356. Iz Koroške je je pridruženih 35 hranilnic in posojilnic, 5 živinorejskih zadrug, ena mlekarna (Št. Jakob), eno konzumno društvo (Št. Stefan na Zili) in eno zavarovalno društvo proti požarom (Sele). Živinorejske zadruge na Koroškem so v Libučah, v Tolstem vrhu, v Št. Janžu, v Žitarivasi in v Žvabeku. Gotovo bi javnost zanimalo o teh kaj več zvedeti. Mogoče nam oskrbijo njih načelniki poročila o delovanju teh zadrug.

„Kmetovalec.“ Edini slovenski strokovni list izhaja že 34. leto. Urednik mu je ves čas ravnatelj c. kr. kmetijske družbe kranjske. Oral

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

urađuje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.

je skoraj povsod ledino, a kranjska dežela se mu ima v marsičem zahvaliti za izvedbo boljšega kmetovanja. List ima sedaj nad 11.000 naročnikov, stane letno 4 K. Vsak član pa dobi še letno tri požlahtnjena drevesca brezplačno. Le pošiljativne stroške je treba poravnati. Reče se lahko, da so se tudi na Koroškem razumnejši kmetje več ali manj pridružili kranjski c. kr. kmetijski družbi.

Raznoterosti.

Milijonarka umrla gladi. V Sarajevu je te dni umrla v sarosti 72 let daleč okoli znana skuplja in milijonarka Ana Dugonič. Privoščila si je samo enkrat v mesecu kosček mesa, občevala ni z nobenim človekom in kljub njenemu bogastvu je živela zelo siromašno. Ležala je na samih cunjah. Ker je že nekaj dni ni bilo na svetlo, je policija udrila v njeno stanovanje in je našla ležati milijonarka mrtvo na tleh. Dognali so, da je umrla vsled gladi. Ker nima nobenih sorodnikov, pripade vse njeno veliko premoženje mestni občini Mostar v Hercegovini.

Zbiraci

naj se javijo! Plačam najvišje cene za staro volneno robo, batirano odejo, raztrgano obleko in perilo, staro svilo, suknene odpadke, platnene kose, stari gumij, vse vrste cunj in vreče. Zadostuje karta na trgovino s starinami in produkti „Zum Lindwurm“ v Celovcu 12, Paulitschgasse 9, poleg „Hranilnega in posojilnega društva“.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: **Otmir Mihálek**.
Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Vsaka bolečina in naj bo na kateremkoli delu telesa, se lahko odpravi, če se na dotičnem mestu poživijo kroženje krvi in se umiri živce, te nositelje bolečinskih občutkov. — Oboje je moč doseči z vtiranjem s Fellerjevim jako priporočenim fluidom iz rastlinskih esenc zn. „Elsa-fluid“. Tako masaže, kakor tudi izpiranja z „Elsa-fluidom“ je za boleča mesta prava dobrota. Takoj po uporabi se čuti, kako kri na dotičnih bolečih mestih telesa hitreje kroži in kako se živci osvežijo in pomirijo. — Kdor je uporabil „Elsa-fluid“, je sploh storil najboljšo, kar je mogel storiti za odstranjenje telesnih bolečin. Predvojnne cene: 12 steklenic tega izbornega bol lajšajočega sredstva stane poštnine prosto samo 6 kron, naroča se pristen pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvatska). — Dobro je, istočasno naročiti tudi Fellerjeve lagodne odvajajoče rabarbara-kroglice zn. „Elsakroglice“, 6 škatlic 4 K 40 vin. poštnine prosto. — Oboje teh domačih zdravil nadomešča skoro domačo lekarno, ki naj bi jo imela vsaka družina. — Oni, ki jim kurja očesa grene življenje, se opozarjajo na Fellerjev turistiški obliž, cena 1 K in 2 K. (—ee—)

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi **oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.**

500 kron

Vam plačam, če moj pokončevavec korenin „Ela-Balsam“ ne odstrani Vaših kurjih odes, bradavico in trde kože v treh dneh brez bolečin. Cena lončku z zjamčujočim pismom K 1.50, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 6.50. — Na stotine zahvalnih in priznanih pisem. — **Kemény, Kaschau** (Kassa), I., poštni predal 12/17 (Ogrsko).

100 litrov domače pijače

osvežujoče, slastne in žejo gaseče si lahko vsakdo sam napravi z majhnimi stroški. V zalogi so: ananas, jabolčnik, grenadinec, malinovec, muškati hrusevec, poprovi metovec, pomarančevce, prvenčevce, višnjevec. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča namesto ruma ali žganja. Sestavine z natančnim navodilom stanejo K 10.— franko po povzetju. Za ekonomije, tvornice, večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker to delavca sveži in ne opijani in njegova delazmožnost nič ne trpi.

Jan. Grolsch, Engel-drožerija, Brno 638, Moravsko.

Pristni **čebelni vosek** 1 kg po 11 K, kupuje vsako množino brez poprejšnjega naznanila po povzetju **Koloman Kutassy, Celovec, Morogasse 11.**

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Borovljah

registrovana zadruga z neomejeno zavezo vabi na

IX. redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 18. februarja 1917,

ob 3. uri popoldne

v prostorih posojilnice pri „Bundru“ v Borovljah.

Dnevni red:

1. Poročilo o poslovanju.
2. Računsko poročilo.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Volitev odbora in nadzorstva.
5. Razno.

K obilni udeležbi vabi vse zadružnike **načelstvo.**

Priporočilo.

Prečastiti duhovščini priporočam svojo

delavnico za cerkvene reči in posode

posebno za bližajočo se Veliko noč.

Prevzemam pozlatenje kelihov, monštranc itd., posrebenje svečnikov, svetiljk, kadilnic itd. Izdelujem nanovo vse cerkvene posode v srebru in bronu. Proračune in risbe vpošljem takoj na zahtevo. Mnogo priznanih dopisov iz zadnjega leta je na razpolago. Prosim prečastito duhovščino, da se v slučaju potrebe posluži moje tvrdke.

E. Waidbacher, prej Mehlhofer
pasar, zlatar in srebrar
Celovec, Lidmanskýgasse št. 12.

Po Najvišjem naročilu Njeg. c. in kr. Apost. Veličanstva

44. c. kr. državna loterija

za zasebne dobrodelne namene.

Ta denarna loterija ima 21.146 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 625.000 kron.

Glavni dobitok znaša

200.000 kron.

Žrebanje se vrši javno na Dunaju 22. febr. 1917.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstraße 5, pri kr. ogr. loterij. dohod. ravnateljstvu v Budapešti, IX., glavni colniški urad, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštinih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk brezplačno. Srečke se pošiljajo poštnine prosto.

6d c. kr. glavnega ravnateljstva državnih loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

Hočete biti od revmatizma, skrnine, protina v kolku korenito ozdravljeni?

Na tisoče že ozdravljenih!

Bolečine v členih in sklepkih, otekli udje, pohanljene roke in noge, pikanje, bodenje, nategovanje v raznih delih telesa, celo oslabelost oči so posledice revmatičnih in protinovitih bolezni.

Za ozdravljenje Vam ponujam naravni izdelek!

Nobenega splošnega sredstva, ampak zdravilo, kakor je nudi bolnemu človeštvu dobra mati narava.

Vsakemu brezplačno za poizkušnjo.

Pišite mi takoj, pošljem Vam svoje sredstvo in svoj poučen spis zastonj. Boste moj hvaležen pristaš.

Ekspedicija operne lekarne, Budimpešta, VI. oddelek 253.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: K 8.000.000.

Rezerve: K 1.000.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke, promese k vsem žrebanjem.